

tens virksomheder og institutioner. Navnlig de kollegiale organers kompetence og sammensætningen af de kollegiale organer danner et dobbelt sæt af kompetencer, især i relation til begrebet »ledelse«.

Usikkerheden om forholdet mellem samarbejdsudvalgsreglerne og styrelsesloven har givet anledning til problemer på de højere uddannelsesinstitutioner, og flere sager har været indbragt for Centralrådet for Statens Samarbejdsudvalg. Målet må være at undgå regelkrydsning og dermed de samarbejdsproblemer, som den nuværende styrelseslov skaber.

I det foreliggende lovforslag er de kollegiale organers kompetencer afgrænset således, at de ikke griber ind i samarbejdsaftalens område. Når der skabes en entydig ledelse, kan der uden problemer udpeges ledelsesrepræsentanter til samarbejdsudvalg, i hvilke de kan fremstå som ansvarlige i forhold til personalet.

Herefter kan samarbejdsudvalgscirkulæret, jf. cirkulære af 9. november 1990, fungere i fuldt omfang og samarbejdsudvalgene få den kompetence, aftalen giver udvalgene.

Kvalitet og effektivitet i uddannelserne

Kvaliteten i uddannelserne skal sikres, og ansvaret for undervisningen skal kunne placeres entydigt.

Censorinstitutionen bør synliggøres som kontrolinstans og som bedømmer af kvaliteten i undervisningen og af uddannelsernes relevans for aftagerne. Systematisk evaluering af uddannelserne er ligeledes et nødvendigt styringsinstrument.

Efter forslaget er det daglige ansvar for uddannelserne placeret hos en studieleder, som på rektors/dekanens vegne har ansvaret for den enkelte uddannelses indhold og planlægning, og som har pligt til at behandle mulige konflikter i faget. Studielederen disponerer i henhold til undervisningsplanen de undervisningsressourcer, der tildeles uddannelsen efter det budget, der er godkendt af fakultetsrådet for hovedområdet. De studerende er brugerne af undervisningen og har derfor en væsentlig interesse i at få indflydelse på dens tilrettelæggelse og kvalitet.

Denne medindflydelse er sikret på flere måder. Dels har de paritetisk sammensatte studienævn fået en central rolle med hensyn til undervisningens tilrettelæggelse, dels er der med studielederfunktionen etableret en personligt ansvarlig for undervisningen, som de studerende kan holde sig til. Derudover er de studerende sikret indflydelse i både konsistorium og fakultetsråd og ved valg af rektor, dekan og studieleder.

Forskningsledelse

Det daglige ansvar for instituttets virke placeres hos institutlederen, der dermed får ansvaret for instituttets forskningsprofil. Institutlederen disponerer efter institutbestyrelsens fastlagte retningslinjer de forskningsressourcer, der tildeles instituttet. Lederen har ansvaret for, at instituttets forskning organiseres på den mest hensigtsmæssige måde for at leve op til de stillede kvalitetskrav, herunder kravet om international konkurrenceevne inden for forskningsområdet.

Det vil i stigende grad være naturligt at organisere instituttets forskning gennem etablering af forskergrupper, og det kunne være et led i institutlederens opgaver at forme sådanne forskningsgrupper med respekt for den enkelte forsker.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Forslaget lægger op til en administrativ forenkling på universiteterne både indadtil og i forhold til Undervisnings- og Forskningsministeriet. Herved kan der frigøres ressourcer til en øget forsknings- og undervisningsindsats.

Arbejdet med at iværksætte en ny styrelsesordning er omfattende og kræver en særlig indsats. Undervisnings- og Forskningsministeriet agter at søge om hjemmel til at stille op til 10 mio. kr. til rådighed for universiteterne til ekstraordinær administrativ bistand, herunder konsulentbistand. Udgifterne vil blive afholdt inden for ministeriets ramme.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1 og 2

Særkendet for en højere uddannelsesinstitution er, at den har til opgave at drive forskning og give undervisning til højeste videnskabelige niveau. Kun højere uddannelsesinstitutioner kan tildele Ph.D.- og doktorgrader.

En højere uddannelsesinstitution kan endvidere udbyde efteruddannelse, deltidsuddannelse (under åben uddannelse), suppleringskurser m.v. Desuden kan den udføre indtægtsdækket virksomhed.

Følgende institutioner er omfattet af lovforslaget: Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Odense Universitet, Roskilde Universitetscenter, Aalborg Universitetscenter, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Danmarks Tekniske Højskole, Danmarks Ingeniørakademi, Danmarks Farmaceutiske Højskole, Danmarks Lærerhøjskole, Handelshøjskolen i